

ODA E AVOKATËVE TË KOSOVËS
KOSOVA CHAMBER OF ADVOCATES
ADVOKATSKA KOMORA KOSOVA

Priština, ul. (Bedri Pejani br. 31)

Tel/faks 038/244-586

ADVOKATSKA KOMORA KOSOVA

KODEKS PROFESIONALNE ETIKE ADVOKATA

Priština, Kosovo
23.03.2019. godine

I. OSNOVNA NAČELA

Član 1.

Kodeks profesionalne etike advokata (u daljem tekstu: Kodeks) utvrđuje načela i pravila ponašanja u cilju očuvanja časti, dostojanstva i ugleda advokature.

Član 2.

Osnovna načela utvrđena Zakonom, Statutom i Kodeksom i drugim normativnim aktima moraju da budu sastavni deo svesti i uverenja svakog advokata. Nepoznavanje tih načela ne opravdava advokata za bilo kakvu povredu njihovih odredaba.

Član 3.

Advokat je dužan da kontinuirano proširuje svoje znanje, prati stručnu literaturu i sva dešavanja u struci, naučni i kulturni napredak. Shodno svojim sposobnostima i profesionalnoj stručnosti, advokat treba da učestvuje i ponudi saradnju advokatskoj komori i drugim profesionalnim udruženjima.

Član 4.

Advokat u svojstvu stručnjaka može da se angažuje kao savetnik, saradnik, kao član zakonodavnih ili stručnih tela, radnih grupa vladinog ili nevladinog karaktera, u humanitarnim organizacijama, organizacijama za zaštitu ljudskih prava i sloboda, izdavačkih saveta, kao član ili savetnik neke organizacije za pružanje stručnih znanja pod uslovom da nabrojano ne predstavlja redovan radni odnos odnosno da nije u suprotnosti sa advokatskom profesijom.

Član 5.

Ponašanje advokata prema strankama, institucijama i drugim organima vlasti mora da bude u skladu sa normativnim aktima AKK.

Član 6.

U svom nastupu, podnescima i usmenim izlaganjima, advokat treba da ispolji pravnu i opštu kulturu.

Član 7.

1. Advokat treba da zadobije i učvrsti poverenje klijenta i drugih organa pred kojima istupa.
2. U vršenju svoje profesije, advokat ne sme da vrši političku, partijsku ili bilo kakvu drugu vrstu diskriminacije.

Član 8.

1. Advokat vrši svoje dužnosti odgovorno, uz očuvanje ugleda, poštovanja i dostojanstva advokature.

2. Odgovornost advokata obuhvata i njegovo ponašanje i postupke u privatnom životu.

Član 9.

Advokat treba da štiti legitimne interese klijenta isključivo pravnim sredstvima.

Član 10.

Advokat je obavezan da pri zastupanju očuva svoju punu nezavisnost, bez potpadanja pritiscima, naročito onima koji proističu iz njegovih ličnih interesa ili spoljnih uticaja. Mora da izbegava bilo kakvu povredu svoje nezavisnosti i da poštuje profesionalnu etiku.

Član 11.

1. Advokat ne treba da prihvati poslove koji nisu u skladu sa njegovim pozivom i koji bi povredili nezavisnost, reputaciju i ugled advokature.
2. Interesi i zahtevi klijenata nisu opravdanje za povredu zakona, statuta i kodeksa.

Član 12.

Advokat ne treba da bez opravdanog razloga odbije da po službenoj dužnosti zastupa predmet koji mu dodeli Komora. Angažovanje po službenoj dužnosti vrši se samo na poziv AKK u skladu sa njenim normativnim aktima.

Član 13.

1. Svaki vid nelojalne konkurencije u poslovanju protivan je ovom Kodeksu, naročito:
 - a. privlačenje klijenata pomoću ponuda, posrednika i oglašavanja;
 - b. davanje blanko ovlašćenja ili reklamnog materijala;
 - c. saradnja sa neprofesionalcima ili nadripiarima;
 - d. obećanje provizije ili nagrade drugim licima za dovođenje klijenata;
 - e. obavljanje drugih delatnosti u advokatskoj kancelariji;
 - f. omalovažavanje i vređanje drugih advokata;
 - g. pozivanje na bliske društvene, partijske ili druge veze;
 - h. pozivanje na svoje prethodne funkcije (npr. sudija, javni tužilac itd.) osim u svojoj radnoj biografiji.

Član 14.

1. Nespojivo je istovremeno obavljanje advokatske profesije sa:
 - a. poslovima ili radnjama koje advokata čine nedostojnim profesije;
 - b. bilo kakvim redovnim radnim odnosom.
2. Advokatu je zabranjeno da zasniva partnerstvo sa licem koje nije advokat ako se delatnost tog partnerstva sastoji od bavljenja advokaturom.

II. PROFESIONALNA TAJNA

Član 15.

1. Advokat je dužan da čuva tajnost informacija i podataka koje sazna od svog klijenta prilikom pružanja pravne pomoći.
2. Advokat mora da zahteva od svojih partnera, osoblja i svakog drugog lica koje angažuje u pružanju profesionalnih usluga da čuvaju tajnost informacija i podataka dobijenih od klijenata.

Član 16.

Tajnost se odnosi na sve poverljive informacije koje u svom poslu saznaju advokat i osoblje advokatske kancelarije, uključujući ali ne ograničavajući se samo na sve vrste podnesaka, računovodstvene spise, fotografije i slične audio i video zapise.

Član 17.

Dužnost zaštite profesionalne tajne nije vremenski ograničena.

Član 18.

1. Advokat može da otkrije informacije o klijentu, osim ako nekim drugim zakonom nije drugačije propisano, ili ako:
 - a. Klijent bude saglasan sa tim;
 - b. Otkrivanje informacija je u državnom interesu ili je neophodno zbog ugrožavanja teritorijalnog integriteta Kosova;
 - c. Štiti od tužbe koju bi podneo klijent;
 - d. U slučaju da klijent pokrene krivični ili disciplinski postupak protiv advokata;
 - e. Kad se predmet preda drugim subjektima (veštaku, tumaču i slično) na procenu i analizu u cilju pripreme pravnog zastupanja i odbrane.

III. ODNOSI SA KLIJENTOM

Član 20.

1. Advokat može da odbije pružanje pravne pomoći u sledećim slučajevima:
 - a. Ako klijent nije spreman da izvrši svoje finansijske obaveze;
 - b. Ako advokat oceni da bi ishod klijentovog zahteva za pravnom pomoću bio neuspešan ili nedopustiv;
 - c. Ako je AKK posebnom odlukom to zabranila;
 - d. U slučajevima kad advokat proceni da ne bi mogao da posao obavi profesionalno zbog preopterećenosti drugim predmetima.

Član 21.

1. Sklapanje pisanog ugovora o angažovanju sa klijentom je preporučljivo, ali je obavezno kad to klijent zatraži.

2. Kad nije sklopljen pisani ugovor, za naknadu se primenjuje tarifa AKK.

Član 22.

1. Advokat ne treba stranci da stvara nepotrebne troškove. Savetovanje i odbrana klijenta vrši se savesno i marljivo.
2. Advokat prema potrebi izveštava klijenta o toku njegovog predmeta.

Član 23.

Advokat može da odbije da zastupa klijenta ako poznaje suprotnu stranku. Ako odluči da prihvati zastupanje, mora prethodno o tome da obavesti stranku.

Član 24.

Advokat kojem je Komora dozvolila da pruža specijalizovanu pravnu pomoć, može da odbije da pruža sve vidove pravne pomoći koji ne potpadaju pod njegovu specijalizaciju.

Član 25.

1. Advokat je dužan da odbije pružanje pravne pomoći:
 - a. Ako je on ili drugi advokat koji je radio ili radi u istoj kancelariji, ranije zastupao u istom predmetu ili u odvojenom pravno povezanom predmetu, ili davao pravne savete i smernice suprotnoj stranci;
 - b. Ako je u istom pitanju ili u pravno povezanom pitanju radio kao advokatski pripravnik kod advokata koji je zastupao suprotnu stranku;
 - c. Ako je u istom pitanju ili u pitanju koje je sa prvim pravno povezano postupao kao sudija, tužilac, javni pravobranilac ili drugo službeno lice u upravnom ili nekom drugom postupku;
 - d. Ako je advokat angažovan, dužan je da se povuče iz zastupanja ili odbrane ako postoji rizik da prekrši poverenje ranijeg klijenta, ili ako bi advokatova saznanja o predmetu koja je stekao od ranijeg klijenta predstavljalo nepravednu prednost za novog klijenta ili bi bilo na štetu ranijeg klijenta.

Član 26.

1. Advokat ne sme da se povuče iz preduzetog zastupanja osim u slučaju opravdanih razloga, kao što su:
 - a. Neiskrenost razloga iz kojih klijent traži pravnu pomoć ili kad shvati da mu je klijent dao netačne informacije;
 - b. Kad klijent insistira da advokat preduzme radnje koje su u suprotnosti sa zakonom ili etičkim kodeksom;
 - c. Kad klijent insistira da advokat preduzme radnje koje su u suprotnosti sa advokatovom profesionalnom procenom;
 - d. Kad klijent ne može da plati za pomoć ili ne ispunjava ugovorne obaveze u pogledu plaćanja za već pruženu pomoć.

Član 27.

Advokat koji otkáže punomoćje obavezan je da i dalje zastupa stranku sve dok stranka nađe drugog advokata, ali ne duže od 30 dana od dana otkazivanja punomoćja za radnje koje ne trpe odlaganje.

Član 28.

Ako je to u interesu stranke koju zastupa, advokat će pre početka postupka ili čak i tokom samog postupka da posavetuje svoju stranku da spor reši sporazumno tako što će stranci unapred da stavi na znanje prednosti rešavanja spora nagodbom.

Član 29.

Advokat je dužan da po završetku svog angažovanja u odbrani ili zastupanju na zahtev stranke vrati sve spise predmeta bez uslovljavanja.

IV. ODBRANA I ZASTUPANJE U KRIVIČNIM PREDMETIMA

Član 30.

Advokat je obavezan da primi odbranu koja se nudi okrivljenom, bez obzira na lične osobine okrivljenog i vrstu krivičnog dela, kao i da zastupa oštećenu stranku u krivičnim predmetima.

Član 31.

Advokat ne treba da odbije odbranu u krivičnim predmetima zbog toga što je odbrana teška, što postoje nesporni dokazi o izvršenom delu, što je stranka priznala izvršenje krivičnog dela, zbog težine izvršenog dela ili reakcije javnog mnjenja.

V. ODNOSI SA KOMOROM

Član 32.

Advokat je dužan da ispuni sve svoje obaveze prema Komori, da poštuje, čuva i podržava njen autoritet i ugled.

Član 33.

Advokat je dužan da učestvuje u radu organa Komore i da doprinosi njenom napretku.

Član 34.

Izbor u bilo koje telo Komore je čast za svakog advokata, koji taj izbor može da odbije samo iz opravdanih razloga. Neizvršavanje dužnosti koje su zadate i utvrđene u normativnim aktima AKK predstavlja kršenje etike.

Član 35.

Advokat treba da se potruđi da ima dobre kolegijalne odnose, te da se svi eventualni sporovi mogu rešavati sporazumno ili uz posredovanje tela Komore.

Član 36.

1. Kao posebno teška povreda dužnosti advokata, smatra se:
 - a. Neizvršavanje odluka Komore;
 - b. Davanje neistinitih podataka AKK i njenim telima;
 - c. Svako uvredljivo ponašanje usmeno ili u pisanoj prepisci sa tim organima;
 - d. Neplaćanje članarine AKK.

VI. ODNOSI SA SUDOVIMA, UPRAVNIM ORGANIMA I DRUGIM DRŽAVNIM ORGANIMA

Član 37.

U obavljanju svoje profesije advokat je dužan da stalno pazi na autoritet suda i drugih institucija u kojima pruža pravnu pomoć i da prema njima iskazuje poštovanje.

Član 38.

Advokat ne sme da daje uvredljive izjave niti da iznosi potcenjivačka mišljenja u odnosu na odluke sudova i drugih institucija.

Član 39.

U svojim nastupima pred sudom i drugim institucijama, advokat treba da saraduje u sprovođenju zakona i zaštiti osnovnih prava i interesa građana.

Član 40.

Advokat je obavezan da uloži prigovor ako sudija, tužilac ili službeno lice tretiraju bez uvažavanja bilo advokata, advokatskog pripravnika ili advokatovog klijenta.

Član 41.

Advokat je dužan da pouči svoju stranku da u toku postupka iskazuje dužno poštovanje prema učesnicima.

Član 42.

Advokat je obavezan da svojoj stranci pruži potrebnu pravnu odbranu što je pre moguće.

Član 43.

Advokat je dužan da brani klijenta u skladu sa zakonskim propisima. Organu pred kojim nastupa ne sme ni na koji način da daje lažne informacije niti da utiče na svedoke da lažno svedoče, niti da odgađa rasprave bez pravog razloga.

VII. OBAVEZA INFORMISANJA O NAGRADI ZA RAD

Član 44.

Advokat je dužan da, na njen zahtev, obavesti stranku o svemu što traži kao nagradu na ime obavljenog posla i na ime troškova koji mogu da nastanu u predmetu. Advokat uvek

mora da obavesti klijenta o troškovima koje sud ili drugi organ dosude na teret druge stranke.

Član 45.

Advokat ima pravo da odmah na početku zatraži od stranke da plati za njegove usluge.

Član 46.

Ako klijent odbije da plati za pravnu pomoć i odbranu advokat može da obustavi svoj rad na tom predmetu nakon što o tome unapred obavesti stranku. Advokat ima pravo da bude plaćen za posao koji je do tada obavio shodno advokatskoj tarifi ili ugovoru.

VIII. ODNOS ADVOKATA PREMA SUPROTNOJ STRANCI

Član 47.

Advokat je dužan da se i prema suprotnoj stranci ponaša s poštovanjem i dostojanstvom.

Član 48.

Advokat ne sme da radi na predmetu odnosno sarađuje sa suprotnom strankom a da o tome ne obavesti njenog zastupnika i svog klijenta.

Član 49.

Advokat kojem je ponuđeno da stranku zastupa ili brani protiv stranke sa kojom taj advokat ima bliske lične odnose obavezan je da o toj okolnosti obavesti stranku koja traži njegovu pomoć.

IX. UZAJAMNI ODNOSI ADVOKATA

Član 50.

Odnosi između advokata treba da se zasnivaju na načelu saradnje, poštenja i poverljivosti u interesu klijenta. U svojim uzajamnim odnosima advokati su dužni da iskazuju uljudnost i korektne stavove u skladu sa pravilima profesionalne i ljudske etike.

Član 51.

Advokat mora da se suzdrži od svakog neposrednog ili posrednog pokušaja da pridobije za sebe klijentelu drugog advokata.

Član 52.

1. Ako se advokatu obrati stranka koju zastupa drugi advokat, obavezan je da o tome obavesti kolegu.
2. Kad troškovi i nagrade prethodnog advokata nisu sporni ili više nisu predmet sporenja, advokat koji je prihvatio slučaj može da preuzme predmet odnosno da primi isplatu bez saglasnosti kolege prethodnika.

3. U slučaju spora između advokata i klijenta u pogledu troškova i honorara, advokat koji je prihvatio slučaj ne može da preuzme isti predmet ni da primi isplatu pre nego što se reši pitanje ispunjenja obaveza po osnovu troškova prethodnog advokata. Ova zabrana važi dok se ne reši taj spor ili dok se ne izvrši isplata ili preda traženi iznos.

Član 53.

Kad advokat traži da ga u nekom predmetu zameni neko od kolega, mora odmah da preda dosije sa svim spisima predmeta potrebnim za nastavak rada. Advokat koji prihvati zamenu snosi odgovornost za svoje činjenje ili nečinjenje.

Član 54.

1. Advokat je dužan da prihvati zamenu drugog advokata koji to od njega traži, osim ga sprečava rad u drugim predmetima ili zabrane iz ovog Kodeksa.

2. Ako nije u mogućnosti da obavi taj posao, advokat mora o tome da obavesti advokata koji je tražio zamenu.

3. Advokat zamenik dobija naknadu od advokata koji je tražio zamenu, shodno tarifi Komore ili u skladu sa njihovim međusobnom dogovorom.

Član 55.

Advokat koji je dodeljen da preuzme predmet u slučaju besplatne odbrane ili odbrane po službenoj dužnosti mora da preduzme sve potrebne radnje.

Član 56.

Kad zajednički rade dva advokata iz dve različite države, oba advokata moraju da uzmu u obzir moguće razlike između njihovih zasebnih pravnih sistema i advokatskih komora, kao i njihovih profesionalnih ovlašćenja i obaveza.

Član 57.

Iz razloga kolegijalne saradnje, advokat može da posavetuje kolegu koji to zatraži, osim kad se radi o advokatu suprotne stranke.

Član 58.

Prepiska i komunikacija između advokata je poverljiva.

X. ODNOSI SA ADVOKATSKIM PRIPRAVNICIMA

Član 59.

Da bi formirao kadrove sposobne za rad u pravosuđu, advokat treba da angažuje diplomirane pravnike da bi ih profesionalno osposobio i da se prema njima ophodi kolegijalno.

Član 60.

1. Advokat je dužan da sačini pisani izveštaj o radu advokatskog pripravnika na praksi. Pripravnička obuka treba da se obavlja sa punim radnim vremenom, a ne povremeno.
2. Advokat ne sme da podnosi izveštaj o fiktivnom stažu advokatskog pripravnika.

Član 61.

Advokat je dužan da advokatskom pripravniku obezbedi uslove rada potrebne za obavljanje pripravničke obuke.

Član 62.

Advokat je dužan da pažljivo nadgleda osposobljavanje pripravnika, kojem nije dozvoljeno da samostalno obavlja pravne poslove.

Član 63.

Ako nastane spor između advokata i advokatskog pripravnika, treba da pokušaju da spor reše sporazumno ili uz posredovanje organa Komore.

XI. BESPLATNA PRAVNA POMOĆ I ZASTUPANJE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI

Član 64.

Pružanje pravne pomoći korisnicima besplatne pravne pomoći koji ispunjavaju kriterijume propisane važećim zakonima je počasna dužnost advokata, koju moraju da obavljaju pažljivo i savesno.

Član 65.

Svaki advokat ima obavezu da poštuje postupak kojim ga AKK angažuje u sistemu besplatne pravne pomoći i zastupanja po službenoj dužnosti.

Član 66.

Advokat koji u svojstvu zastupnika korisnika pravne pomoći ili zastupnika po službenoj dužnosti u istom postupku zatraži naknadu od klijenta, time čini težu povredu dužnosti, ovog Kodeksa i ugleda advokature.

Član 67.

1. Ako klijent zatraži besplatnu pravnu pomoć, advokat mora da ga obavesti o toj mogućnosti.
2. Advokat mora da pruži besplatnu pravnu pomoć (pro bono) ako ga na to obaveže AKK.

XII. ORGANIZACIJA ADVOKATSKE KANCELARIJE

Član 68.

Advokat je dužan da se postara da njegova kancelarija i način rada u njoj odgovaraju dostojanstvu advokatske profesije.

Član 69.

Advokat je dužan da blagovremeno i redovno radi na predmetu, arhivira spise predmeta, vodi urednu evidenciju rokova i suđenja.

Član 70.

1. Advokat je odgovoran za rad kancelarije. U zajedničkoj kancelariji svi advokati snose odgovornost za rad kancelarije.
2. Advokat snosi odgovornost za upotrebu svog pečata.

Član 71.

Novac koji je advokat uzeo za klijenta mora bez odlaganja da preda klijentu u skladu sa važećim zakonima.

Član 72.

1. Nije dozvoljeno zadržati niti koristiti novac koji je dat za određenu namenu, osim ako stranka i advokat imaju ugovor o uslugama i troškovima. Preporučuje se zaključenje pisanog ugovora.
2. Nije dozvoljeno produžavati pravo zadržavanja zbog ponovljenih zahteva za pružanjem usluga koje klijent treba da plati kasnije, niti zbog neostvarenih zahteva.

Član 73.

Advokat je dužan da ispuni sve obaveze prema svojim zaposlenima u skladu sa zakonom i ugovorima o radu. Advokat ostaje odgovoran za zaposleno osoblje i njihove radnje u vezi sa advokatskim poslovima.

Član 74.

Advokat mora da ustanovi firmu u zgradi u kojoj se nalazi kancelarija koja ni svojim oblikom ni sadržinom ne sme da služi u reklamne ili komercijalne svrhe. Ista takođe mora da bude usaglašena sa normativnim aktima AKK.

Član 75.

Advokat je dužan da se postara da kontakte i konsultacije sa strankom održava u sopstvenoj kancelariji. Izuzetno, advokat može da kontaktira i da se konsultuje sa strankom i na drugim odgovarajućim mestima ali bez narušavanja advokatskog ugleda i autoriteta.

Član 76.

1. Advokat može da se obrati medijima povodom nekog pitanja od naučnog ili opšteg interesa ili izuzetno o određenim pitanjima, u skladu sa načelima i pravilima propisnim u ovom Kodeksu.
2. Prilikom takvih nastupa advokat može da koristi svoju titulu.

Član 77.

Advokat treba da se suzdrži od obraćanja javnosti u vezi sa svakom drugom aktivnošću koja bi narušila ugled advokature.

XIII. OGLAŠAVANJE I TRAŽENJE KLIJENATA

Član 78.

Advokatu je dopušteno da putem medija obavesti javnost o otvaranju i promeni adrese kancelarije. To obaveštenje može da pošalje relevantnim institucijama i klijentima.

Član 79.

1. Obaveštenja i oglašavanje mogu da sadrže sledeće:
 - a. Poslovnu biografiju;
 - b. Podatke o kontaktu;
 - c. Obrazovne kvalifikacije;
 - d. Članstvo u profesionalnim organizacijama i
 - e. Druge podatke koje je odobrila AKK.
2. Advokatu je dopušteno da podatke iz prethodnog člana i podatke o kancelariji, osoblju, delatnosti i kontaktu postavi na internet stranici.
3. Oglašavanje ne sme:
 - a. Da sadrži kršenje načela i dužnosti advokature propisanih u ovom Kodeksu;
 - b. Da sadrži lažne, netačne ili obmanjujuće informacije;
 - c. Upoređuje ili kritikuje druge advokate, naročito način na koji obavljaju svoju profesiju.
4. Advokatu nije dozvoljeno:
 - a. Da postavi tablu uz preterivanje po veličini ili sadržaju ili da je postave izvan zgrade u kojoj se nalazi advokatska kancelarija;
 - b. Da preteruje dodavanjem titule specijalizacije;
 - c. Da javno istupa u cilju nametanja javnosti ;
 - d. Da u svojoj kancelariji postavlja ili prikazuje podatke namenjene publicitetu;
 - e. Da pruža druge usluge mimo advokatske profesije, uključujući ali ne ograničavajući se na usluge prevođenja, fotokopiranja i drugo.

Član 80.

Advokat može da govori samo u svoje ime i na svoju odgovornost. Advokatska komora ne preuzima nikakvu odgovornost za njegova istupanja.

Član 81.

Zabranjeno je traženje klijenata.

XIV. TROŠKOVI ZASTUPANJA

Član 82.

1. Advokat ima pravo na nagradu, shodno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata.
2. Za svoj rad, advokat može sa klijentom da dogovori nagradu ugovorom.

Član 83.

Advokat ima pravo da pre početka angažovanja zatraži od klijenta da plati nužne troškove. Ako stranka ne bude dala avans za pokriće troškova, advokat može da odbije angažovanje odnosno nastavak zastupanja.

Član 84.

Advokat može sa klijentom da ugovori nagradu pre nego što predmet bude okončan. Advokatu je dopušteno da ugovori nagradu u zavisnosti od uspeha u predmetu, u skladu sa relevantnim zakonima.

Član 85.

Advokat kojem nije isplaćena nagrada nema pravo da spreči stranku da joj se vrate spisi predmeta. Dužan je da stranki, na njen zahtev, kopira spise predmeta.

Član 86.

1. Advokat je obavezan da klijentu omogući uvid u Tarifu i da na njegov zahtev otvori namenski račun za troškove, osim kad je nagrada utvrđena ugovorom.
2. U slučaju napismenog dogovora - ugovora, advokat je dužan da se pridržava istog, ali nije obavezan da održava i vrši obračun i pravi specifikaciju troškova u svom radu.

Član 87.

Advokat ne sme da za svoju nagradu ugovori predmet ili deo predmeta iz spora koji mu je poveren na zastupanje. Nagrada može da se zasniva samo na vrednosti predmeta spora.

XV. STUPANJE NA SNAGU

Član 88.

Kodeks stupa na snagu na dan kad ga usvoji Skupština Advokatske komore Kosova.

**Predsednik Komore
Osman Havoli**